

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Association for Evaluation and Accreditation of Nursing Education Programs

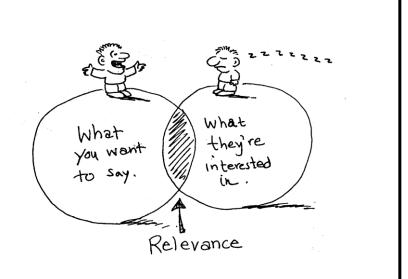
Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) Bakışıyla Mezuniyet Sınavı

Prof. Dr. Dilek ÖZMEN
HEPDAK Başkanı

- HEPDAK
- HEPDAK Standartları
- Çıktıya Dayalı Eğitim
- Girdiye Dayalı Eğitim
- Program Çıktıları
- Mezuniyet Sınavı

HEPDAK

- HEPDAK (Temmuz 2013-....)
- YÖKAK onayı: 5 yıl---25.12.2023- 25.12.2028

HEPDAK'IN AMACI

Hemşirelik eğitim programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de hemşirelik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine, daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli hemşireler yetiştirilerek güvenli ve etkili bakım sunulması ve toplumun sağlığının geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

HEPDAK

HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE AKREDİTASYON NEDENLERİ

- Hemşirelik okulları arası farkları giderme (alt yapı, eğitici, vb.) 114'ü kamu, 70'i ise vakıf184 program
- Eğitim standardizasyonu
- Eğitim kalitesini arttırma, sürekli iyileştirme
- Güvenli bakım veren mezunlar yetiştirme

Program Çıktılarına Ulaşma

HEPDAK STANDARTLARI

TS.1. Program Amaçları	
TS.2. Program Çıktıları	
TS.3. Eğitim Programı	
TS.4. Öğrenciler	
TS.5. Öğretim Elemanları	
TS.6. Fiziksel Alt Yapı	
TS.7. Eğitim Yönetimi	

"Program Çıktılarına" odaklı değerlendirme yapan akreditasyon süreçleri "Çıktılara Dayalı Program Akreditasyonu" diye tanımlanır.

HEPDAK---- Program Çıktılarına (Mezun kazanımlarına) dayalı bir değerlendirme süreci işletiyor.

Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, tutum ve yeterlilikleri tanımlayan ifadelerdir.

Örneğin;

-Hemşirelik alanında kanıta dayalı edindiği bilgi ve becerileri kullanarak hemşirelik sürecini uygulayabilme

Program çıktıları, ölçülebilir başarım göstergeleri ile tanımlanmalıdır. Birden çok başarım göstergesi ...

- TS.2.1. Programın program çıktıları olmalı, güncellenmeli ve yayımlanmalıdır.
- TS. 2.2. Program çıktılarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır. Kanıtlar arasında;

Her bir öğrencinin her bir program çıktısına ulaştığını gösteren kanıtlar (ders başarı oranları, beceri karnesi/ portfolyo, bitirme sınavı, ders başarı oranı hedef değerin altında kalan öğrenci oranı, iç ve dış paydaşlardan elde edilen sonuçlar)

= Mezuniyet Sınavı

İyi Bir Okçu, Kullandığı Oklarla Değil, Ulaştığı Amaçlarla Tanınır.

THOMAS FULLER

Bir mimarın oluşturacağı bina, hazırladığı planda gizlidir.

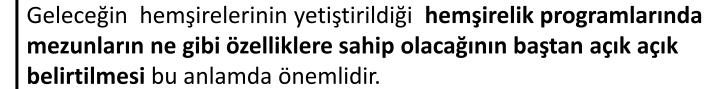
Kâğıtta

Makette

Bina tamamlandığında neye benzeyeceği en başından görebilir. Gereksinimlere cevap vermeyecek bir plan, baştan saptanır ve düzenlenebilir.

 Eğitim programının, öğrencilerin programın sonunda sergileyecekleri özelliklere göre düzenlendiği bir eğitim yaklaşımıdır.

 Çıktıya dayalı eğitim "sonuç odaklı düşünme" olarak özetlenebilir.

- Başta belirlenen çıktılara nasıl ulaşıldığından çok, bu çıktılara ulaşılıp ulaşılmadığı dikkate alınır.
- Çıktıya dayalı eğitimdeki çıktılar, bu çıktılara ulaşmak için gerekli süreci ciddi bir şekilde etkiler.
- Çıktıların belirlenmiş olması, çıktılara ulaşılmasını garanti altına almak için içerik, stratejiler ve ölçme-değerlendirme süreçlerinin tasarlanmasını sağlar.

- Öğrencilerin neyi yapabilmesini istiyorsunuz?
 - Bilgi, beceri, tutum
- Öğrencilerin bu kazanımlara sahip olduklarından nasıl emin olacaksınız?
 - Ölçme-değerlendirme

PAYDAŞ GÖRÜŞLERİ

- Çıktıların belirlenme sürecinde ÖNEMLİ.
- Küçük bir grubun değil, bütün paydaşların görüşünden faydalanılmalıdır.

Eğiticiler, öğrenciler, yöneticiler, alanda çalışan hemşireler, birlikte çalışılan diğer meslek grupları, hasta ve hasta yakınları....

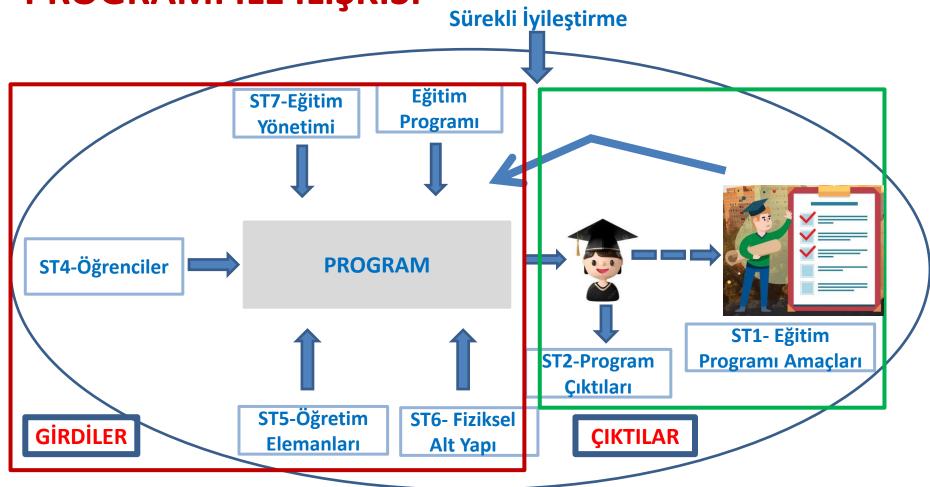

GIRDIYE DAYALI EĞİTİM

- Çıktıya dayalı eğitimin zıttı
- "GİRDİYE DAYALI EĞİTİM" de, eğitim sürecinde hangi içeriklerin yer alacağı ve hangi stratejilerin kullanılacağı önemlidir. Ancak, girdilerin başlangıçta uygun görünmesi, çıktının kalitesini garanti etmez.
- Planlanan programın planlandığı gibi uygulanamaması, çıktıların kalitesini olumsuz etkiler.
- Girdilerin çıktılardan daha ön planda tutulduğu sürecin sonunda elde edilen çıktı, ne olursa olsun kabul edilmek zorunda kalınır.

HEPDAK STANDARTLARININ HEMŞİRELİK PROGRAMI İLE İLİŞKİSİ

Uluslararası Katılımlı

Hala iyileşmeye gereksinimi olan standartlardan....

HEPDAK TEMATİK ANALİZİ (2023)

- Program çıktılarının sağlanma düzeyini değerlendirmek için kullanılan güçlü bir ölçme değerlendirme sürecinin olması
- Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin program çıktılarına ulaşıldığının kanıtlarla gösterilmesi.

https://www.hepdak.org.tr/doc/hepdak tematik analiz raporu 2023.pdf

18

MEZUNİYET SINAVI

- -Öğrencinin her bir program çıktısına ulaştığını gösterecek şekilde planlanmalı.
- Başarım göstergesi tanımlanmış olmalı.
- Karar verdirici (summative) değerlendirme---- ne kadar öğrenildiğinin değerlendirilmesi yapılabilmeli.

MEZUNİYET SINAVI

- Genel mezuniyet sınavı
- İnternlük dersi üzerinden yapılan sınavlar- ortak hedefler

- Program çıktılarını içeren bir sınav
- Sınav Yönetmeliği'nde düzenleme

MEZUNİYET SINAVI

Teori+Uygulama ---- kapsayan bir sınav

Test sınavları-senaryolar-vakalar-OSCE, vs.

- **Kapsayıcılık** Bilgi düzeyini ölçmede "bilmek" ve "değerlendirmek" aşamasına kadar değişen düzeylere göre sorular hazırlanmalı- belirtke tablosu yapılmalı.
- **Geçerlilik** Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka özellikleri karıştırmadan tam ve doğru olarak ölçebilmesi. Yüksek ve orta düzeyde geçerli bulunan sorulardan oluşan bir soru bankası oluşturmalı.

MEZUNIYET SINAVI

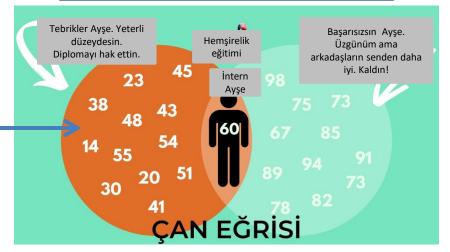
- **Güvenirlik** Ölçme aracının ölçtüğü özellikle ilgili tutarlılığını, kararlılığını ve duyarlılığını (hatalardan arınıklığını) ifade eder. Tekrarlı ölçümlerde aynı ya da benzer sonuçlar elde edilmeli.
- **Soruların zorluk ve ayırıcılık indeksi** Sorunun kalitesini gösterir. Bir sorunun bilen öğrenciyle bilmeyen öğrenciyi ayırt etmesi beklenir.

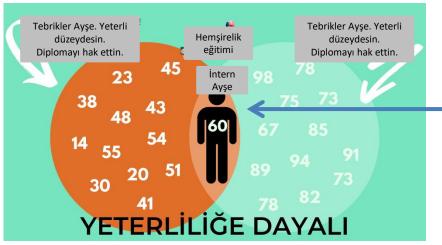
ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

BAĞIL DEĞERLENDİRME

MUTLAK DEĞERLENDİRME

Çıktıya dayalı eğitimde çan eğrisi ile değerlendirme yapılamaz.

Başarım göstergesi yeterliliğe dayalı olarak tanımlanmalı!!!

Grubun geneli düşük performans gösterdiğinde, istenilen çıktıya ulaşamayan öğrenciler bile geçer not alır.

GEÇME NOTU

SONUÇ OLARAK...

- Çıktıya dayalı eğitim, sürece dayalı eğitimdeki "şu derslere gir, 4 yılı tamamla, diplomanı al" şeklindeki anlayışın "niteliksiz mezunlar" oluşturma tehlikesini çıktıları ön plana koyarak bertaraf etmeyi amaçlayan işlevsel bir yaklaşımdır.
- Eğitim programının çıktılara göre yapılandırılması, öğrencinin mezun olduğunda gerekli donanıma sahip şekilde mesleğe adım atmasını sağlar.

SONUÇ OLARAK...

Hemşirelik programları, öğrencilerinin mezun olduğunda program çıktılarını karşılayarak, gerekli donanıma sahip şekilde mesleğe adım attığını gösterebilmelidir.

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Association for Evaluation and Accreditation of Nursing Education Programs

